ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА No 1
ГР.ДИМИТРОВГРАД
ЗА 2023/2024 УЧЕБНА ГОДИНА

Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.
Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование.
Основната цел за учебната 2023/2024 година, с която ще се осъществява програмната система е: Осигуряване на позитивна образователна и игрова среда за всяко дете чрез ползотворно взаимодействие с учители и възрастни в процеса на реализиране на държавните образователни стандарти.
Програмната система е резултат от усилията на целия педагогически екип на ДГ No 1 и отговаря на следните изисквания:
1. създава условия за придобиването на компетентностите от децата по всяко от образователните направления;
2. отчита спецификата на детската градина и на отделните възрастови групи;
3. съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по чл. 28,ал. 2. От Наредба No 5 за ДОС ПО. Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни и в допълнителни форми.
Педагогическата ситуация е основна форма на педагогическо взаимодействие. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са дейности, които се организират от учителя на групата извън педагогическите ситуации съобразно потребностите и интересите на децата.
В неучебното време се провеждат само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.
1.1. Подходи на педагогическо взаимодействие
¬ Личностно-хуманен-детето да се приема като значима личност -с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към

него-оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

¬Индивидуален - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

¬ Дейностен - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

¬Ситуационен - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

¬Холистичен - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките й страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

¬Комплексен - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

1.2. Форми на педагогическо въздействие:

1.2.3. Основна форма:

Педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование.

Екипът на ДГ No 1 през настоящата 2023/2024 учебна година ще използва дидактичните материали и познавателни книжки на издателствата „Бит и техника “ за всички групи на ДГ№1 в Димитровград и „Просвета“ за разновъзрастова група на ДГ№1 с.Ябълково.

В ДГ No 1 ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления в отделните възрастови групи/ от 1-ва до 4-та подготвителна/:

• Български език и литература - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра:

Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.

• Математика - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра:

Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.

• Околен свят - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра:

Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.

• Изобразително изкуство - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.

• Музика – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра:

Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.

• Конструиране и технологии - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра:

Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

• Физическа култура - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра:

Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

1.2.4.Допълнителни форми на педагогическо въздействие:

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Допълнителните форми се организират както в учебното време , така и в неучебното време. Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата. Те могат да бъдат под формата на :

• Игри -Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др., които подпомагат социализацията на детето и по-бързото му приобщаване към средата на ДГ.

• Утринна гимнастика

• Творчески занимания по интереси

• Празници и концерти -в подготвителната група и училището.

• Разходки и екскурзии сред природата

• Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.

• Формиране на етични форми на общуване.

• Формиране на естетически усет.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВИДОВЕТЕ ФОРМИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОМПЕТЕНЦИИ В ЦЕЛОДНЕВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ДЕНЯ В УЧЕБНО ВРЕМЕ/15.09.2023г. - 31.05.2024 г./

ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛ	ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ В УЧЕБНОТО ВРЕМЕ НА ДЕНЯ
6.00ч - 8.15ч	Прием на децата в градината	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване
8.15ч - 8.30ч	Утринно раздвижване	Подвижни и музикално подвижни игри
8.30ч -8.55 ч	Закуска	Формиране култура и хранене
9.00 ч - 10.15 ч	Основни организационни форми по образователни направления	Диференцирани тематично по образователни ядра основни форми
10.15ч.- 10.30ч	Подкрепителна закуска	Изграждане на навици за култура на хранене
10.30 ч - 12.00ч	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	Функционални обектнонасочени, конструктивни, строителни игри, ролеви, сюжетни игри, драматизации, авантюристични и приключенски игри, подвижни и спортно-подготвителни игри, свободно избираеми дейности
12.00ч - 13.00ч	Обяд	Формиране култура на хранене-самообслужване
13.00ч - 15.30ч	Следобедна почивка	Възстановителен релаксиращ момент
15.30ч - 15.45ч	Подвижни игри, СПИУ	Изграждане на навици за спортуване
15.45ч - 16.25ч	Подкрепителна закуска	Изграждане навици за култура на хранене
16.30ч - 18.00ч	ОФПВ, ДФПВ, игри и други свободно реализирани дейности по избор	Функционално делово партниране на учител-родител-дете

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебното време в учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето. В ДГ No 1 групите са с целодневна организация, която осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 последователни астрономически часа на ден . Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина. В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска, междинни подкрепителни закуски и обяд;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение към всяка възрастова група като педагогическия екип работи по дидактичните материали и познавателни книжки на издателства „Бит и техника “ за всички групи на ДГ№1 в гр .Димитровград и „Просвета“ в разновъзрастова група на ДГ№1 с. Ябълково.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

За първа възрастова група(2-4-годишни) –общ седмичен брой –11:

- Български език и литература -1
- Математика -1
- Околен свят -1
- Музика -2
- Изобразително изкуство -2

- Конструиране и технологии -1
- Физическа култура -3

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

ПЪРВА ГРУПА

Понеделник	*Вторник*	*Сряда*	*Четвъртък*	*Петък*
Околен свят	БЕЛ	Математика	Физическо възпитание	КТ
Физическо възпитание	Музика	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство	Музика
	Физическо възпитание			

За втора възрастова група(4-5-годишни) -общ седмичен брой -13:

- Български език и литература -2
- Математика -1
- Околен свят -2
- Музика -2
- Изобразително изкуство -2
- Конструиране и технологии -1
- Физическа култура -3

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

ВТОРА ГРУПА

Понеделник	*Вторник*	*Сряда*	*Четвъртък*	*Петък*
Околен свят	БЕЛ	БЕЛ	Математика	КТ
Изобразително изкуство	Околен свят	Музика	Музика	Физическо възпитание
	Изобразително изкуство	Физическо възпитание	Физическо възпитание	

За трета възрастова група(5-6 -годишни) -общ седмичен брой -15:

- Български език и литература -2
- Математика -2
- Околен свят -2
- Музика -2
- Изобразително изкуство -2

• Конструиране и технологии -2

•Физическа култура -3

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

ТРЕТА ГРУПА

Преди обяд

Понеделник	*Вторник*	*Сряда*	*Четвъртък*	*Петък*
Околен свят	Математика	БЕЛ	БЕЛ	Математика
Физическо възпитание	Околен свят	КТ	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство
	КТ	Музика	Музика	Физическо възпитание

След обяд

		Физическо възпитание		

За четвърта възрастова група(6-7-годишни)-общ седмичен брой - 17:

• Български език и литература -3

• Математика -3

• Околен свят -2

• Музика -2

• Изобразително изкуство -2

• Конструиране и технологии -2

• Физическа култура -3

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

ЧЕТВЪРТА ГРУПА

Преди обяд

Понеделник	*Вторник*	*Сряда*	*Четвъртък*	*Петък*
Околен свят	Околен свят	БЕЛ	Математика	Математика
Математика	БЕЛ	КТ	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство
Физическо възпитание	КТ	Музика	Музика	Физическо възпитание

След обяд

		Физическо възпитание	БЕЛ	

Разновъзрастова група ДГ№1 с.Ябълково (3-7 годишни) - 17

- Български език и литература -3
- Математика -3
- Околен свят -2
- Музика -2
- Изобразително изкуство -2
- Конструиране и технологии -2
- Физическа култура -3

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Преди обяд

Понеделник	*Вторник*	*Сряда*	*Четвъртък*	*Петък*
Околен свят	Околен свят	БЕЛ	Математика	Математика
Математика	БЕЛ	КТ	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство
Физическо възпитание	КТ	Музика	Музика	Физическо възпитание

След обяд

		Физическо възпитание	БЕЛ	

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е 15-20 минути за първа и втора групи и от 20 до 30 минути –за трета и за четвърта възрастова група. Годишните разпределения и методите за проследяване постиженията на децата са изготвени от учителите на всяка възрастова група

III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ГРУПА

Тематичното разпределение за всяка възрастова група е екипна работа на учителите от групите по възрастов признак. В ДГ No 1 целият педагогически екип работи с дидактичните материали и познавателни книжки на издателства „Бит и техника “за групите на ДГ№ 1“Звънче“ и „Роза“, Димитровград и „Просвета“ в разновъзрастова група на ДГ№1 с. Ябълково. и тематичните разпределения са направени за 36 учебни седмици по ОН и възрастови групи в отделни приложения към програмата, съответно :

Приложение No 1-за I възрастова група /3-4 годишни/;

Приложение No 2-за II възрастова група /4-5 годишни/;

Приложение No 3-за III възрастова група /5-6 годишни/;

Приложение No 4-за IV възрастова група /6-7годишни/;

При всяка възрастова група тематичното разпределение обхваща и периода на ваканциите, когато обикновено се затвърждават вече възприети знания, умения и отношения по отделни теми на всички образователни направления. Тематичните разпределения са дадени в табличен вид , който съдържа отделни колони за тема, ОН, ядро по ОН , очаквани резултати, които се изразяват в различни знания, умения и отношения и колона за забележки, в която учителите могат да отразяват промени в предварително планираните тематични разпределения.

IV.МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В предучилищното образование се полагат основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езикова, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта на детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. В предучилищна възраст родителите са най-важните хора в живота на децата, първите, основните и най-влиятелните техни възпитатели. Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Развитието на детето от предучилищна възраст се осъществява под влиянието на различни и постоянно променящи се биологични и социални, вътрешни и външни фактори, сред които основна роля играят семейството, училището и индивидуалният стил на дейност и поведение. Семейството оказва въздействие върху детето чрез много и различни фактори. Наред с осъзнатите и целенасочени възпитателни мерки, семейството въздейства върху детето и чрез неосъзнавани от родителите форми на тяхното поведение, чрез отношенията помежду си и с околните. За да остане училището естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето, е необходимо утвърждаване на тенденция за тясно сътрудничество между семейството и училището. Отношенията между родители и учители се изгражда на основата на: Разбирателство, единомислие, непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Връзки с родителите:

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и да разменя постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за

неговите интереси, потребности и поведение. Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на ДГ№1, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Формите на сътрудничество между ДГ№1 и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа. Индивидуален разговор (среща) между учителя и родителя.

Видове разговори: Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

* Първоначален и опознавателен разговор –с цел запознаване на детския учител с родителя и детето.

* Информативни разговори –с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование.

* Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

*Индивидуална консултация - По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

* По инициатива на учителя - Ако трябва да се споделят наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, това се обяснява на родителите. Подсказват се варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

* По инициатива на родителя Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи родителя се насочва към специалист или към работещи стратегии. Други индивидуални форми:

Видове съобщения

* Устни съобщения–телефонно обаждане, скайп разговор;

* Писмени съобщения –е mail, sms по мобилен телефон.

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят използва бързи форми на съобщения. За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя, е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите:

*Родителската среща–традиционната и най-популярна групова форма Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на

групата, допринася за реализирането на целите и задачите на училището. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всички групи на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Определят се функции, на работните отношения и начин на комуникация. Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект са тематични, съобразени с актуални за възрастта –„горещи" и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

¬ адаптация на детето в детската група;

¬ детските приятелства;

¬ готовността на детето за живота в училище;

¬ готовност за учене;

– за подготвителна група.

*Участие на родителите в процеса на предучилищното образование:

Включването на родителите в живота на детето в групата е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на тържества, празници, състезания и др. Освен това участват дейно в живота на ДГ№1 във форми за квалификация, заедно с педагозите, които са заложени и в Годишния комплексен план за дейността на ДГ. Значението на включването на родителя има тристранен характер:

- за детето –защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- за родителя –който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация;
- да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения;
- за учителя в групата - за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител –родител: Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно:

- промени в учебната програма;
- правилата в групата;

- предстоящи празници, важни събития в детската градина;
- материали във връзка с детското развитие;
- новини от живота в детската градина ;
- продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки) и др., може да се използва следната форма: Информационни табла за родителя
- Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, необходимата прозрачност и публичност постигаме чрез: Портфолио на учителя в групата, сайт на ДГ№1, комуникация с родители и общественост чрез социални групи в интернет пространството.

Външни връзки в развитието на детската градина.

Сложната обществено-икономическа ситуация в страната, която в голяма степен влияе на системи с непроизводствени функции, каквито са и детските заведения, засилва още повече необходимостта те да се отварят непрекъснато към външни връзки и взаимодействия с:

НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

Проследяване развитието на децата, излезли от детското заведение; Родителски срещи с начални учители за информиране родителите на бъдещите първокласници; Информация за профилирането с цел подбор на допълнителните дейности и ранното откриване и развитие на детските заложби.

МЕДИЦИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Взаимодействие при карантини, епидемии и други масови здравни проблеми;

Детски празници със здравна насоченост;

Съвместна работа с РЗИ за предоставяне на материали за възпитаване на здравна култура у деца и родители.

КУЛТУРНИ ИНСТИТУЦИИ

Работа с читалищата – съвместни изяви;

Работа с ОЦРД – участия в техни конкурси;

Сътрудничество с ТШ „Галаксико“;

Отдел „Култура” към община Димитровград;

Детски отдел към градска библиотека „Пеньо Пенев“.

ДРУГИ УЧИЛИЩНИ ИНСТИТУЦИИ

ОУ“Алеко Константинов“

ПЕГ”Д-р. Иван Богоров” – участие в техни проекти.

VII. Заключителни разпоредби

§1. Нстоящата Програмна система е издадена на основание чл. 70 от ЗПУО (обн. – ДВ бр.79 /13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.), чл. 29 от Наредба № 5 / 03.06.2016 г.за предучилищното образование (обн. – ДВ бр.46/17.06.2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) и е приета с решение на Педагогическия съвет от 15.09.2023 г , като неразделна част от Стратегията за развитието на детската градина .

§2. Настоящата програмна система влиза в сила от деня на нейното приемане.

§ 3. Измененията на настоящата програмна система влизат в сила от деня на тяхното приемане.

§ 4. Настоящата програмна система може да бъде допълвана и изменяна по реда на нейното приемане.

Директор: А.Илиева

Зап.№ 40/15.09.2023 г.

